

41.

BANKESTA - ÅKERBY
TORRLÄGGNINGSFÖRETAG

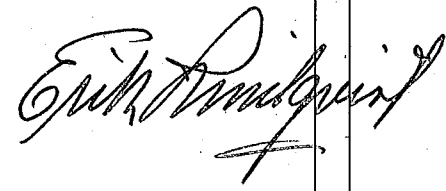
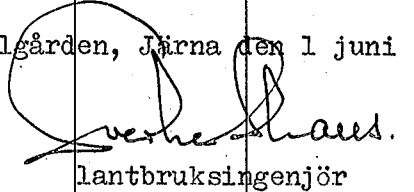
Å R 1957

i Överjärna och Hölö socknar,
Stockholms och Södermanlands län.

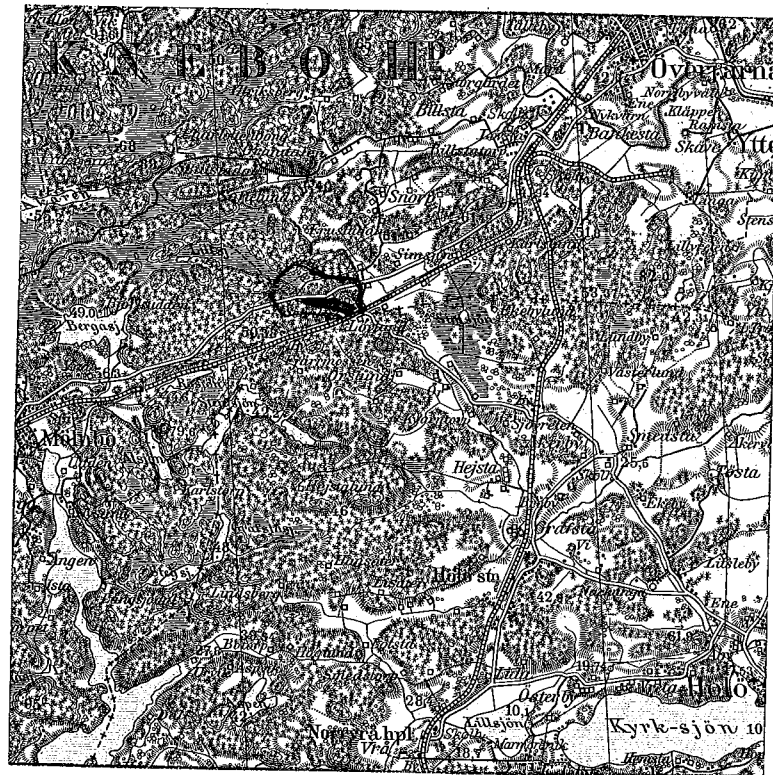
Fnr. 1430

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
<u>S a m m a n d r a g</u>						
<u>Anläggningskostnad</u>						
		Avloppet A-B			5.100:--	
		Pumpstation			9.400:--	14.500:--
		Kapitalicerad driftskostnad				2.000:--
		<u>Summa kronor</u>				<u>16.500:--</u>
Lillgården, Järna den 1 juni 1957.						
 lantbruksingenjör						

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. l. i. s. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Bankesta-Åkerby torrlägningsföretag år 1957</u>						
i Överjärna och Hölö socknar, Stockholms och Södermanlands län.						
<u>Stockholms län</u>						
<u>Överjärna socken</u>						
<u>Bankesta 2¹⁶</u>	s	4.856:--		7.715:45	53.21	
Ägare: Ivar Andersson						
<u>Södermanlands län</u>						
<u>Hölö socken</u>						
<u>Åkerby 4¹¹</u>	-	953:--		1.513:80	10.44	
Ägare: Torsten Vilh. Hagström						
<u>Åkerby 6¹</u>	-	2.035:--		3.233:50	22.30	
Ägare: Olov Eriksson						
<u>Åkerby 7¹</u>	-	1.282:--		2.037:25	14.05	
Ägare: Erik Gust. Eriksson						
<u>Summa</u>		<u>9.126:--</u>		<u>14.500:--</u>	<u>100.00</u>	
Lillgården, Järna den 1 juni 1957.						
 lantbruksingenjör						
 gode män						

ÖVERSIKTSKARTA

Blad 67, Trosa

Skala 1:100000

39

Utlåtande, avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen avseende torrläggning av mark tillhörande Bankesta i Överjärna socken, Stockholms län och Åkerby i Hölö socken, Södermanlands län.

Förordnande.

På därom gjord ansökan har länsstyrelsen i Stockholms län utfärdat förordnande för undertecknad förrättningsman att handlägga ifrågavarande förrättning. I alla hinder mot förrättningens handläggning eller företagets utförande har icke kunnat utrönas.

Läge.

Företagets läge framgår av bifogad översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärkts med röd färg.

Omfattning.

Det upprättade förslaget avser fördjupning och delvis igenläggning med rör av till större delen befintligt avlopp samt utpumpning av tillrinnande vatten. Enligt bestämmelserna i vattenlagen är företaget att anse såsom dikning.

Det avlopp, som enligt vid förrättningen framställda yrkanden skall ingå i företaget, har på bifogad nivåkarta utmärkts med röda linjer. På profil- och sektioneritningarna, som utvisar avloppets utseende vid undersökningen, har det nya förslaget inlagts med röd färgbeteckning.

Vattenmängd och dimensioner.

Nederbördsområdet för torrlägningsföretaget har uttagits på generalstabskartan i samband med undersökning i terrängen. Det är på översiktskartan utmärkt med en blå linje. På profilritningarna är storleken av nederbördsområdet angiven för respektive dikessträckor.

Avrinningen vid flöden har med hänsyn till relativa nederbördsmängden och vattensamlingsområdets storlek och beskaffenhet beräknats uppgå till 1.5 liter per sekund och hektar, under det att medelvattenmängden under vegetationsperioden antagits till 0.15 l per sekund och hektar. Blivande dimensioner, höjdlägen och lutningar

40
framgå för övrigt av profil- och sektionsritningarna.

Dimensionsberäkningen har utförts enligt vedertagna normer. Konstruktionen av förekommande brunnar, intag, rörutlopp, trumma samt pumpstationen framgår av särskilda ritningar.

Avloppet har dimensionerats till djup, som erfordras för markernas torrläggning, och översvämning vid högvatten behöver då icke befaras. Den täckta ledningen har dimensionerats för en avrinning = 1.5 liter per sekund och hektar.

Invallningspumpen har dimensionerats att taga hela normala maximivattenföringen 110 liter per sekund vid lyfthöjden 0.3 m och för en max. lyfthöjd av 1.5 m enligt följande:

Högvattenyta utanför torrlägningsområdet = +4.80 m

Högsta tillåtna vattenstånd inom torrlägningsområdet = +4.50

Utpumpningshöjd = +3.00 m

Största lyfthöjd = $4.80 - 3.30 = 1.50$ m

Lägsta " = $4.50 - 4.20 = 0.30$ m

Medellyfthöjd = 0.90 m

Motoreffekt = $\frac{1000 \times 0.110 \times 1.5}{75 \times 0.7} = 4$ hk

Effektförbrukning = $\frac{9.82 \times 0.110 \times 0.9}{0.7 \times 0.75} = 1.9$ kW

Årlig drifttid = 700 timmar

Energibehov = $700 \times 1.9 = 1330$ kWh

Jordförbättring.

Den mark, som vinner alstringsbåtnad av dikningen, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas på kartan av en streckad blå linje, så belägen, att all därutanför liggande mark kan torrläggas utan att vattenståndet behöver sänkas i de avloppssträckor, som ingå i företaget.

För beräkning av den genom företaget uppkommande båtnaden har efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställts uppskattning, vars resultat föreligger i den bilagda värderingslängden.

Vid beräkning av alstringsbåtnaden har varje ägofigurs värde i nuvarande vatten-skadat skick med hjälp av gradkurva beräknats i procent av värdet i fullt torr-

41
lagt skick, vilket senare värde åsatts marken vid av synemännen verkställd undersökning. Härvid har hänsyn tagits till jordens naturliga beskaffenhet, höjdläge, arrondering, lutningsförhållanden, markens sättning m.m.

För de ägofigurer, som efter företagets utförande ej beräknas hålla full torrläggning, har värdet i torrlagt skick i motsvarande grad reducerats. I värderingslängden har det blivande värdet skrivits ut ovanför värdet i fullt torrlagt skick, vilket satts inom parentes.

Där tidigare öppet avlopp föreslagits skola helt ersättas med täckt ledning har brukningsbåtnad beräknats efter i värderingslängden närmare angivna grunder.

Båtnadsberäkningen är detaljerat redovisad i värderingslängden, bil. 1.

Broar och trummor.

Det åligger företaget att verkställa och bekosta ombyggnad av en enskild vägövergång, såsom närmare framgår av kostnadsförslag och typritning. Någon deltagningsskyldighet i framtida underhållet av över avloppet ledande vägövergång skall icke åvila företaget.

Företagets beröring med järnväg.

Företaget berör Statens Järnvägar tillhörig järnväg vid Solvik å bandelen Södertälje-Gnesta. Här belägen trumma genom banvallen medger icke torrläggning av ovanför densamma beläget markområde till lagstadgat djup.

Enär företagen utredning visar, att kostnaden för erforderlig sänkning av trumman skulle vara avsevärt större än beloppet av den skada, som uppstår genom att arbetet icke utföres finna synemännen skäligt befria järnvägens ägare från skyldighet att verkställa och bekosta arbetet ifråga och bestämma jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 17 § vattenlagen, att ersättning för den uppkomna skadan skall utgå.

Skadan beräknas på följande sätt.

Kostnaden för ett torrlägningsföretag, som kunnat utföras, därest trumman ombyggt till tillräckligt djup, beräknas enligt kostnadsförslaget, bil. 2, uppgå till 8.000:- kronor. Motsvarande båtnad uppgår enligt värderingslängden, bil. 1, till 12.023:- kronor. Detta företag utgör en samfällighet.

I enlighet med föreskrifterna i 7 kap. 24 § vattenlagen skall samfälligheten uppdelas i avdelningarna I och II enligt omstående uppställning.

Sträcka	Ägofig.	Båtnad kr	Kostnad kr	Särsk. rel. torrl. kostn.	Fallkostn. kr	Egen torrl. kostn. kr	Egen rel. torrl. kostn.	Avd.
A-1+50	1-5,19-20, ¹ / ₂ 6, ¹ / ₂ 7, ¹ / ₂ 18, 5a,18a,1a	2.391	1.300	0.54	450 ^{x)}	1.750	0.73	
1+50-3+52	8-17, ¹ / ₂ 6, ¹ / ₂ 7, ¹ / ₂ 18,6a,17a	2.465	2.150	0.87		1.700	0.69	
3+52-B	23-33	4.270	1.550	0.36				
C-D	34-49	2.897	3.000	1.03				
S:a		12.023	8.000	0.66				
A-3+52		4.856	3.450	0.71				I
3+52-D		7.167	4.550	0.634854				II

x) Fallkostnad, str. 1+50-2+30:

Lera	m ³ 170	à 1:70 = 289:-
Plan. av schakt- massorna	" 170 "	0:75 = 127:50
Tillägges		33:50
Summa		450:-

Kostnaden för den dikning, som är genomförbar ovanför järnvägen, därest trumman icke sänkes, uppgår enligt kostnadsförslaget bil. 4 till 2.400:- kronor och motsvarande båtnad enligt värderingslängden bil. 3 till 3.093:- kronor. Dikningen nedströms järnvägen, sträckan C-D, kan utföras oberoende av trumman och beräknas enligt kostnadsförslaget bil. 2 kosta 3.000:- kronor, varvid båtnaden enligt värderingslängden bil. 1 uppskattats till 2.897:- kronor för detta område.

Skadan genom att trumman icke sänkes utgöres av skillnaderna mellan "vinstvärdena" i de båda här ovan angivna fallen eller skillnaden mellan värdena av båtnaden efter avdrag för kostnaden och uppgår sålunda till (12.023 - 8.000) kronor - [(3.093 + 2.897) - (2.400 + 3.000)] kronor = (4.023-590) kronor = 3.433 kronor, avrundat till 3.500 kronor. Av detta belopp utgör 2.272:17 kronor eller avrundat 2.300 kronor

skada å ovanför järnvägen belägen mark samt 1.160:83 kronor eller avrundat 1.200:- kronor skada för nedströms trumman beläget torrlägningsområde, beräknat på följande sätt.

I företaget enligt bilaga 2 (sträckan A-B-C-D) ingå tvenne avdelningar I och II enligt ovan, med relativkostnaden 0.71, respektive 0.634854. Avdelning I ligger helt inom det ovanför trumman belägna området och har kostnaden 3.450:- kronor, båtnaden 4.856:- kronor och "vinstvärdet" 1.406:- kronor. Den mark inom avdelning II som ligger uppströms trumman har båtnaden 4.270:- kronor, motsvarande kostnaden 0.634854 x 4270 = 2.710:83 kronor; "vinstvärdet" = 1.559:17 kronor.

Markområdet nedströms trumman beräknas torrläggas genom avloppet C-D och ingår helt i avdelning II enligt ovan. Båtnaden beräknas till 2.897:- kronor, motsvarande kostnaden 0.634854 x 2897 = 1.839:17 kronor; "vinstvärdet" = 1.057:83 kronor.

Sänkes icke trumman kan torrläggning endast ske enligt bil. 4, med en kostnad av 2.400:- kronor och en båtnad av 3.093:- kronor, varvid "vinstvärdet" = 693:- kronor. Skadan för uppströms trumman belägen mark uppgår sålunda till (1.406+1.559:17-693:-) kronor = 2.272:17 kronor, avrundat till 2.300 kronor.

Genom att trumman icke sänkes får markområdet nedströms densamma ensam bära hela kostnaden för sträckan C-D, 3.000 kronor, under det att om ett företag genom järnvägstrummans sänkning (bil. 2) skulle medföra en kostnadsandel av endast 1.839:17 kronor. Mellanskillnaden, 1.160:83 kronor, avrundat till 1.200 kronor, utgör således skadan.

Synemännen bestämma på grund av sålunda verkställd utredning och med stöd av bestämmelserna härom i 7 kap. 9 och 17 §§ vattenlagen, att Statens Järnvägar skall till ägarna till fastigheterna Bankesta 2¹⁶, Åkerby 4¹, Åkerby 6¹ och Åkerby 7¹ i ersättning för skada enligt ovan utbetala 2.300 kronor, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft. Beloppet skall uppdelas på delägarna enligt fördelningen i ersättningslängden bil. 5.

Beträffande skadan för nedströms trumman belägen mark bestämma synemännen, att Statens Järnvägar skall, om och när ett torrlägningsföretag enligt bil. 2, sträckan C-D, kommer till utförande, till ägaren till fastigheterna Ekeby 1⁵ och Åkerby 1¹¹

utbetala 1.200 kronor enligt fördelningen i ersättningslängden bil. 5.

Kostnader.

Kostnaderna för torrlägningsföretagets utförande framgå i detalj av det bifogade kostnadsförslaget, bil. 6.

Företaget utgör en samfällighet.

Skäl till uppdelning av företaget i avdelningar enligt föreskrifterna i 7 kap. 24 § vattenlagen föreligger icke.

Delägare i företaget är sålunda skyldig att taga del i kostnaderna för torrläggning i mån av värdet å den båtnad hans mark därigenom beredes.

I kostnadsfördelningslängden, bil. 7, är den beräknade kostnaden för företaget och andelen i procent av den verkliga kostnaden angivna för varje fastighet.

Efter sistnämnda procenttal skola också övriga för företaget gemensamma kostnader fördelas, alltså även förrättningskostnaderna, sedan företaget kommit till stånd.

Denna sistnämnda kostnad skall dock nu förskjutas av sökanden i enlighet med bestämmelserna i 10 kap. 79 § vattenlagen.

Vid fördelningen av de verkliga kostnaderna skall iakttagas, att delägare, som ej är sökande till företaget eller med sökande likställd, ej är skyldig vidkännas större bidrag till kostnaderna för torrläggningen än som svarar mot den båtnad, hans mark därigenom beredes (7 kap. 27 § vattenlagen). I denna kostnad inräknas dock ej kostnaden för syneförrättningen (10 kap. 80 § vattenlagen).

Ersättningar.

För mark, som åtgår till öppet avlopps utvidgning, skall ingen ersättning utgå ej heller för jordupplag eller intrång, enär förslaget innebär, att uppschaktade massor skola utplaneras.

För de relativt obetydliga massor, som komma att uppläggas vid framtida rensningar av de öppna avloppen, skola inga ersättningar utgå. Vid dessa rensningsarbeten skall dock iakttagas, att skada å växande gröda i största möjliga utsträckning undvikas.

Arbetets utförande.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen bestämmes i fråga om företagets utförande ytterligare:

att det skall därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse

45
med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas så att onödigt skada uppstår;

att till rörledningar och rörtrumma skola användas rör, som uppfylla gällande standardfordringar;

att rören icke få täckas förrän läggningen kontrollerats av vederbörande lantbruksingenjör eller dennes ombud;

att efter rörens läggning rörgraven skall återfyllas med stenfri jord till minst 0.5 meter över rörens överkant;

att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga slänthöjningsåtgärder eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att broar och trummor utöver den föreslagna, som eventuellt komma att byggas i avloppet, skola ha sådana dimensioner, höjdlägen och lutningar, att vattnets genomlopp i minsta möjliga utsträckning hindras;

att fixpunkter, som anordnats för utsättningar och kontroller ej få vid laga ansvar rubbas;

att arbetet må påbörjas, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, och skall vara slutfört senast den 31 december 1966;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av i länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att företaget skall benämnas "Bankesta-Åkerby torrlägningsföretag år 1957".

Besiktning.

Sedan arbetet slutförts skall besiktning verkställas av vederbörande lantbruksingenjör eller den han i sitt ställe sätter.

Underhåll.

För vidmakthållande av det genom företaget uppnådda torrlägningsresultatet skola pumpstationen och avloppet för framtiden omsorgsfullt underhållas. Den öppna kanalen skall grundligt rensas minst vart femte år och därutöver vid behov. Vederbörande sakägare skall i förekommande fall genom anordnande av stängsel eller dylikt

46.
förhindra, att avloppen igentrampas eller på annat sätt skadas av betande kreatur. Slambrunnar i det täckta avloppet skola rensas minst en gång om året. För motverkande av utskärningar i slänterna skall om så erfordras förstärkningsarbeten på slänterna utföras. Kostnaderna för underhållet skola i likhet med kostnaderna för företagets utförande fördelas mellan delägarna efter de i kostnadsfördelningslängden angivna procenttalen.

Styrelse.

Eftersom antalet delägare i företaget är större än två, skall jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 61 § vattenlagen för handhavandet av de med företaget förenade angelägenheter utses styrelse, bestående av en eller flera ledamöter. Beträffande styrelseval samt styrelsens rättigheter och åligganden hänvisas till 7 kap. 61-65 §§ vattenlagen.

Det åligger styrelsen bland annat

att ombesörja företagets utförande och kontrollera entreprenörens arbete, om så erfordras med hjälp av sakkunnig person;

att tillse, att erforderliga rensnings- och andra underhållsarbeten utföras;

att verkställa utdebiteringar och föra fullständiga och noggranna räkenskaper.

Vattendomstolsavgift.

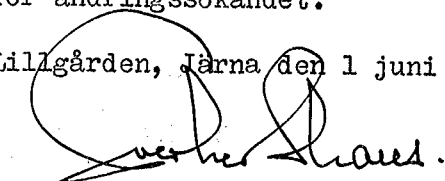
Eftersom den avgift, varom föreskrives i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femtio kronor, behöver den icke erläggas.

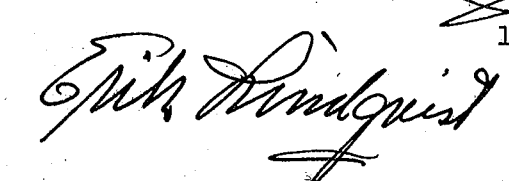
Besvärshänvisning.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Österbygdens vattendomstol, adress Vasagatan 52, Stockholm, till vilken besvären skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

I besvären, som skola ingivas i tre exemplar, skola fullständigt upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill; och skola vid besvären fogas de handlingar, klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

Lillgården, Järna den 1 juni 1957.

lantbruksingenjör

gode män

